

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplíc n. B.

Snímek K. Elefanta z promenádního koncertu na hranickém náměstí z 1. 6. 1980

ROČNÍK XXIV.

ČERVENEC - SRPEN 1980

60. VÝROČÍ PŘELOŽENÍ ČESKÉ LESNICKÉ ŠKOLY DO HRANIC

Vyhlášením Československé republiky v říjnu 1918 samostatným státem skončila pro naše země první světová válka a započala se rozvíjet další kapitola v historii naší vlasti. Téměř ihned po převratu v r. 1918 Národní výbor, reprezentující tehdy dočasně Republiku československou, jako nový buržoazně demokratický stát ve střední Evropě, rozhodl zachovat v platnosti v podstatě všechny dosud platné zákony rozpadlé monarchie a přejmout celý její administrativní aparát. Rozhodnutí platilo i pro oblast školství, zejména pak pro školství odborné.

Tento stav však nemohl trvat dlouho, poněvadž školství této doby bylo nejednotné a roztržité. Tato nejednotnost v obsahu a organizaci se projevovala i v lesnickém školství. Jedním z hlavních úkolů bylo postupně přizpůsobit soustavu lesnických škol, jejich síť a zaměření tak, aby odpovídaly novému hospodářskému uspořádání republiky. Základní myšlenkou reformy zemědělského a lesnického školství bylo obsahově i organizačně sjednotit soustavu škol zemědělského a lesnického zaměření na celém území státu. K tomu směřovalo prozáření zákona č. 281 Sb. ze dne 9. dubna 1920, který přímo pojednával o úpravě správy zemědělského a lesnického školství a dozoru na ně.

I když proces zestátnování zemědělských škol probíhal velmi pomalu a nerovnoměrně, byly do přímé státní správy převedeny nejdříve školy lesnické.

Hranická lesnická škola prožívala v této rušné době složité období. Od r. 1896, kdy byla v Hranicích postavena budova lesnické školy a do Hranic přeložena škola ze Sovince, byla zaměřena, tak jako dříve, na výchovu úřednictva lesního majetku v držení německých majitelů. Vyučování probíhalo v jazyce německém a na školu byli přijímáni především studenti německé národnosti. (Čechů bylo v ročnících 20—40 %).

V přechodném období, v letech 1918—1920, kdy německá lesnická škola v Hranicích končila svou činnost, bylo nutno řešit mnoho problémů. Jednalo se totiž o možnost přeložení české lesnické školy z Jemnice (založená r. 1907) do Hranic. Probíhala dokonce veřejná diskuse v Lidových novinách mezi tehdejšími profesorem jemnické školy a spisovatelem Janem Vrba a jinými lesníky z praxe (ing. Antonín Petz, dr. ing. Šiman, aj.) na toto téma. Jan Vrba tehdy vystupoval jako zásadový odpůrce přeložení české lesnické školy z Jemnice do Hranic a dostal se tak nakonec do tvrdého sporu i s nadřízenými orgány a byl nucen odejít ze školy.

Velmi významnou úlohu ve věci přeložení české lesnické školy do Hranic sehrály spolky posluchačů. Spolek posluchačů lesnictví Hranice přišel jako první s koncepčním návrhem nechat současně frekventanty německé lesnické školy dostudovat a pak do Hranic přestěhovat školu z Jemnice. I když se akce za přeložení školy děla za souhlasu převážné části profesorského sboru a o situaci bylo průběžně informováno ministerstvo zemědělství (dr. ing. Šiman), zůstávala možnost přeložení české lesnické školy z Jemnice do Hranic stále nejasná.

Nejistota o osud školy se projevovala nepříznivě i v životě jemnické školy. Výbor spolku posluchačů lesnické školy v Jemnici se proto telegraficky obrátil začátkem června r. 1923 na dr. ing. Šimana s ultimativním požadavkem, aby do určité doby bylo vydáno definitivní rozhodnutí o osudu školy. V případě nerespektování tohoto požadavku bylo pohroženo stávkou posluchačů. K uskutečnění však již nedošlo, poněvadž před stanovenou lhůtou přijel do Jemnice dr. ing. Šiman, byla svolána porada a na ní, po dlouhé a bouřlivé rozpravě, padlo definitivní rozhodnutí, aby škola byla do Hranic přeložena.

V Jemnici pracovaly souběžně dvouletá revírnícká škola a tříletá střední lesnická, v Hranicích dokonce tři typy škol — česká tříletá střední lesnická, končila tříletá německá lesnická a zahájila česká čtyřletá vyšší lesnická škola. Na českých školách, jak v Jemnici tak v Hranicích, pracoval společně jeden profe-

sorský sbor za vedení jednoho ředitele — Františka Matějky. Nešlo jistě o jednoduchou koordinační a řídicí činnost, neboť na každé škole se učilo podle jiných osnov, nebylo dostatek učeben a vytvářel se postupně nový profesorský sbor.

1. září 1920 začal působit ředitel František Matějka v Hranicích, lesnická škola z Jemnice byla definitivně přeložena do Hranic a výuka na škole začala probíhat pouze v českém jazyce. Tak začala před 60 lety historie české lesnické školy v Hranicích.

Léta 1920—1939 hranické lesnické školy lze charakterizovat jako léta cílevědomého působení Matějкова profesorského sboru na rozvoj školy.

Od počátku českého vyučování byla škola dobře vybavena učebními pomůckami a sbírkami, které byly profesory soustavně doplňovány tak, jak to vyžadovala výuková potřeba. Knihovna byla přejata ze školy německé a již v tehdejší době byla velmi obsáhlá. Učebnice pro studenty neexistovaly (kromě několika knižních vydání Čs. Maticí lesnickou v Písku), studenti si proto zajišťovali hektografický tisk přednášek. Rukopisy těchto přednášek předem dodávali přednášející profesori a tisk prováděl školník Bauer. Odborná (ale i grafická) úroveň těchto, vlastními silami vyrobených, učebnic, byla na poměrně vysoké úrovni a dodnes si jich tehdejší absolventi velmi cení.

V roce 1922 získala škola k dosavadní ploše arboreta dalších 2,30 ha pozemků, které architektonicou a strukturálně přiřadila k dosavadní ploše arboreta. Projekt úpravy nové části arboreta zpracoval architekt Škrobánek a arboretum se tak během několika dalších let obohatilo nejen o druhovou pestrost nové výsadby, ale i o prostorové terénní prvky — terasy, rybník, školky, březovou „Matějkovu“ alej, rozárium atd.

Arboretum i se školkami mělo v tehdejší době výměru přes 4 ha a staralo se o něj 9 pracovníků. Pouze v lesních školkách, které byly v dolní části arboreta, se prací zúčastňovali i žáci školy. Roku 1926 začal ve školním arboretu působit jako zahradník František Janečka, který tuto činnost vykonával až do r. 1979, kdy odešel do důchodu ve věku 80 let.

Význačným činem, uskutečněným hned v r. 1920, bylo získání školního poleší Paršovice, o jehož vznik se význačnou měrou zasloužil ředitel školy František Matějka. Díky první pozemkové reformě bylo zesíťováno lipnické panství hraběnky Antonie Althanové a jeho část předána jako školní objekt vyšší lesnické škole. Tak vzniklo školní poleší Paršovice, po změně názvu (od 1. 1. 1958) Valšovice, které je součástí hranické lesnické školy dodnes.

František Matějka, první český ředitel lesnické školy v Hranicích, byl po celou dobu svého působení v této funkci uznávanou osobností nejen na škole a ve městě Hranicích, ale i mezi lesnickou veřejností. Své spolupracovníky v profesorském sboru si vybíral velmi odpovědně, o čemž svědčí mj. to, že jména ing. F. Pražan, ing. J. Vicenec, dr. V. Ševčík, ing. K. Marek, ing. J. Štěpina, ing. S. Juklík, ing. O. Pacák, ing. V. Hendrych zůstávají nezapomenutelně vryta v paměti všech absolventů školy před II. světovou válkou.

Po odchodu ředitele školy Františka Matějky do důchodu v roce 1939 se ujal vedení školy ve velmi obtížných protektorátních letech 1939—1941 ing. František Pražan. Německá okupace československého státu přervala v roce 1941 i život české lesnické školy v Hranicích. Ve školním roce 1941-42 a 1942-43 přijali z Hranic vyhoštění žáci III. a IV. ročníku pohostinství vyšší rolnické školy v Přerově aby tam dokončili studium, když do hranické lesnické školy jsou přijímáni jen němečtí studenti a učí je němečtí profesori. Ing. František Pražan musí jako bývalý legionář odejít do penze a stěhuje se do Písku, školu opouští i ing. František Bouček. Funkci ředitele posledních dvou ročníků převzal ing. Theodor Pitel a spolu s ním se do Přerova odstěhovali profesori ing. K. Marek, ing. O. Pacák a ing. L. Kyzlík. Tablo „Posledních absolventů české lesnické školy v Přerově“ nesmělo být veřejně vyvěšeno, je však dodnes uchováno v síni tradic SLTŠ.

Koncem II. světové války byl v prostoru arboreta vybudován sklad pohonných hmot a dřevěná budova — prozatímní ubytovna a lazaret pro příslušníky wehrmachtu. Dolní část arboreta, školky a rozárium byla zrušena a na této ploše bylo zřízeno cvičiště, zbytek pak osázen bramborami a zeleninou.

Začátkem května 1945, když škola sloužila, vzhledem ke své blízké poloze u železničního nádraží Hranice-město, již delší dobu jako lazaret pro německé raněné vojáky z fronty, opouští Němci kvapně Hranice a škola se dostává opět do českých rukou.

Immediately po osvobození naší vlasti Sovětskou armádou připravují ing. Theodor Pitel a ing. Oldřich Pacák zahájení školního roku 1945—1946. Z bývalých členů profesorského sboru se do Hranic vrátil též ing. František Bouček. Ing. K. Marek zůstal po svém penzionování v Přerově, ing. V. Hendrych a ing. L. Kyzlík přijali místo na nově založené střední lesnické škole v Trutnově. Ing. F. Pražan se opět vrací do práce a přebírá vedení lesnické školy v Písku (odtud pak odchází v roce 1948 do důchodu a stěhuje se do Krouné u Chrudimi, kde žije dosud).

Na hranickou lesnickou školu jsou přijati noví odborní vyučující ing. Vlastimil Fric, ing. František Fric, ing. Vladimír Církva, ing. Bohumil Brotan, Karel Svoboda, o něco později pak dr. ing. Slavoj Svoboda a ing. Svatopluk Zbruz, po náhlé smrti ing. Vlastimila Frice ing. Jiří Michálek. Ing. Theodor Pitel vykonával funkci ředitele školy jen několik týdnů, poněvadž onemocněl tuberkulózou a ještě v roce 1945 zemřel. Místo ředitele školy převzal ing. Oldřich Pacák.

Ve školním roce 1945-46 byly na obnovené vyšší lesnické škole v Hranicích tři ročníky, a to I., I/II. a II/III. Začínající I. ročník byl rozdělen do dvou tříd paralelních. Privátní ubytování si našli žáci porůznu ve městě, část jich bydlela v bývalém německém lazaretě v arboretu, později též ve vile Líně a v dalších penzionech v Teplíčkách (vily Milča, Zora a Ostravanka).

Se změnou učebních plánů lesnických škol bezprostředně po osvobození republiky v roce 1945 a vydání prozatímních učebních plánů a vyhlášení pokynů pro jejich realizaci ve vyučování souvisela přímo i úprava podmínek pro přijetí do prvních ročníků těchto škol. Přístup do zemědělských a lesnických škol byl formálně demokraticky již v buržoazně demokratické ČSR; při uskutečňování zásad Košického vládního programu pak byla tato demokratizace rozšiřována a prohlubována. Jestliže došlo za okupace k zprůsnění přijímacích podmínek zavedením omezení národnostního, rasového a třídněpolitického rázu, pak po osvobození Československa byla všechna tato omezení přirozeně anulována. V přijímacích podmínkách pro čtyřleté vyšší lesnické školy se od školního roku 1946-47 kromě nejnižší hranice věku uchazečů (16 let), jejich předběžného vzdělání (absolvování čtyř ročníků měšťanské školy, reálného gymnázia nebo gymnázia) požadovala nejméně jednoletá lesnická praxe. Na hranickou lesnickou školu tak byli přijímáni do I. ročníku studenti ve věku 16—22 let.

Tak jako v celé naší, tehdy lidově demokratické, republice Československé měl velký odraz Únor 1948 i v životě hranické lesnické školy. Studenti, aktivní členové Svazu československé mládeže popř. členové komunistické strany, spolurozhodovali jako funkcionáři ve škole i ve městě o všem, co se týkalo politické linie školy. Kulturní a společenský život na škole přímo překypoval aktivností a množstvím samostatně zorganizovaných akcí. V době zakládání JZD v obcích okolo Hranic, v době počátků družstevní zemědělské výroby, velmi často přikládali studenti lesnické školy ruce k dílu, účastnili se nočních výmlatů při žních, sečení a sušení sena či alespoň přišli zahrát s jazzovým orchestrem Jasan.

Vysoké kulturní, společenské a brigádnické činnosti na škole v padesátých letech napomáhala nové politické klima, které odstranilo tříštění zájmů mládeže, dalo základ jednotné organizaci mládeže (SČM) a soustředilo i kulturní činnost na škole v jeden proud. I zde byl podán důkaz toho, že Únor 1948 uvolnil a rozvinul přirozené tužby mladých po kolektivní tvůrčí práci a že separatistické tendence předúnorových reakčních stran nezapustily příliš hluboké kořeny.

V roce 1949 se musel ze zdravotních důvodů vzdát své funkce ředitele školy ing. O. Pacák a přebírá ji Václav Sadílek. Za jeho působení ve funkci přibyl mezi členy profesorského sboru ing. Karel Záborec, Tomáš Plaček, František Lysý a v roce 1954 ing. Jan Jaroš.

Významnou akcí ve prospěch školy v roce 1951 bylo zřízení žákovského domova v bývalé zimní rolnické škole s jídelnou, kuchyní a bytem pro vychovatele. Naopak negativně na rozvoj školy působila některá opatření nadřízených úřadů, zvláště pak krátkodobé zavedení výlučně těžebního studijního směru a odnětí účelového polesí škole v roce 1951. Hovořilo se dokonce i o přeložení školy do jiného města. Zavedením abiturientských kursů (denního studia lesnické školy pro maturanty) v r. 1956, vrácení školního polesí (1. 1. 1958) a mohutný příliv dálkově studujících vytvořily s opětovným trvalým spojením pěstebního a těžebního studijního směru nové perspektivy pro další rozvoj lesnické školy v Hranicích.

V roce 1958 přejímá funkci ředitele školy Miloš Vysocký. Vzrůst počtu žactva na škole zavedením abiturientských kursů a dálkového studia lesnické mistrovské školy přinášelo s sebou mnoho organizačních problémů a vypětí pro členy profesorského sboru (dálkové studium lesnické mistrovské školy zajišťovali vyučující kromě Hranic i v konzultačních střediscích v Jeseníku a Šumperku). Různé organizační opatření však nebylo možno učinit. V této době bylo usku- tečně předání značné části plochy arboreta městu, kde pak byl zřízen park kultury a oddechu a letní kino. Škola tím ztratila prostor pro praktickou výuku v lesních školkách a letní cvičišť. Roku 1959 byl na školu přijat odborný profesor ing. Jiří Sumara.

Od září školního roku 1960-61 začal vykonávat funkci ředitele střední lesnické (technické) školy ing. Oldřich Holinka, který předtím zastával četné funkce na KNV v Olomouci a řadu let též inspektora lesnických škol v kraji. Trpělivě a cílevědomě se snaží stmelit profesorský sbor i studenty, dát lesnické škole novou tvář. Postupně je ze školy odstraněna stará výzdoba a nábytek a vše nahrazováno novým, účelným a moderním. Estetické úpravy jsou prováděny v arboretu školy — je obnovena alpinková skalka, vykáčeny přestárlé a prosychající stromy, vystavěn bazén. Zahradka kolem internátu je obehnána novým plotem, upraveny trávníky a záhony květin. Ve vaišovicském školním polesí byla dokončena adaptace budovy polesí a bylo započato se stavbou garáží.

U příležitosti 40. výročí české lesnické školy v Hranicích se konal sjezd prvních českých absolventů školy a na polesí byl postaven pomníček prvnímu českému řediteli hranické lesnické školy a zakladateli školního polesí Františku Matějkovi.

Celý profesorský sbor prožívá toto aktivní a cílevědomé období „renesance“ zpočátku trochu zdrženlivě, pak se však plně zapojuje do činnosti a projevuje se to jak v samé činnosti na škole, tak i v zapojení do veřejné práce ve městě, okresu a kraji. Ředitel školy ing. O. Holinka neúnavně burcoval k aktivnosti, cílevědomě pedagogické činnosti, promyšlené perspektivní práci školy i školního polesí.

Od 1. září 1961 podléhají lesnické a zemědělské školy a učiliště ministerstvu školství a kultury. Odráží se to v životě lesnické školy tím, že ředitelství školy je nuceno plnit příkazy MŠK i MZLVH. Většina profesorů je aktivně zapojena do náborových akcí k vstupu mladých lidí na zemědělské školy, sledování plnění plánů a hospodaření na JZD hranického okrsku atd. Tato činnost, současně s úkoly kladenými na školu v souvislosti s vystupňovaným mezinárodním napětím, vyžadovala značně času a úsilí.

Dostí starostí způsobila kritika školy inspektorem Škutou, kterému se nelíbila značná brigádnická a veřejně prospěšná činnost školy a pohrozil přeložením školy do Vrba. Díky opatření ředitele školy ing. Holinky, který prodloužil dobu výuky o 14 dní jako náhradu za dny věnované brigádám a nechal odstranit

z budovy školy veškeré zbytky tradiční, podle nadřízených orgánů však nevhodné, výzdoby školy (tabla, lovecké trofeje atd.) se tak nestalo.

Tento stín na rozmachu školy poznamenal její život jen krátce. Bylo překročeno k prvním úpravám kabinetů, žákovské a učitelské knihovny, k adaptacím v ředitelně, sborovně a učebnách, k úpravě nové fasády školy s výměnou oken, k instalaci ústředního topení, k opravám a úpravám kuchyně a jídelny v žákovském domově. Ředitel ing. O. Holinka se při všech svých záměrech a pracích opíral o pomoc pedagogického zástupce dr. ing. Slavoj Svoboda, zástupce pro polesí ing. Josefa Podivína a hospodáře Františka Hošáka. Nevelký počet členů profesorského sboru zvládl často jen s největším vypětím množství práce školní i mimoškolní, rozsáhlé úkoly ve prospěch školy i veřejnosti, výuku žáků osmi tříd denního studia i dálkově studujících (v roce 1961 bylo zahájeno dálkové studium SLTŠ a dálkové studium vybraných předmětů), jejichž počet na čas přerostl úhrn žáků interních.

Ve školním roce 1962-63 nastoupili na školu češtinář a ruštinář prof. Dušan Raab a odborní vyučující ing. Vladimír Pražák a ing. Vojtěch Richtár. Po smrti ing. Josefa Podivína v roce 1962 na srdeční mrtvici zemřel toutéž smrtí v plném svém budovatelském úsilí počátkem roku 1964 i ing. Holinka.

Dr. ing. Slavoj Svoboda převzal na dočasnou dobu vedení školy a přijal na školu začátkem druhého pololetí školního roku 1963-64 ing. Lubomíra Dohnala. Po nástupu nového ředitele školy ing. Antonína Matouška v září 1964 se dr. ing. Svoboda vrací ke své funkci pedagogického zástupce. Začátkem školního roku 1964-65 přibývají do profesorského sboru ing. Miroslav Pazdoň a prof. Jiří Vala.

V započaté díle ing. Oldřicha Holinky dovést střední lesnickou technickou školu na vysokou úroveň pokračoval ing. Matoušek s podobnou erudicí. Přes velké technické potíže, se kterými se potýkal, se mu pouhou adaptací učeben podařilo získat 10 kabinetů, 3 nové kancelářské místnosti, upravit šatny pro žáky, chodby a schodiště, provést výměnu střešní krytiny. V parku byly postaveny garáže, v hospodářských částech budovy internátu adaptací vystavěny 3 bytové jednotky pro zaměstnance školy a další ubytovací prostory pro žáky školy.

Soustředěná zvelebovací činnost na škole byla narušena politicky vzrušeným rokem 1968. Události, veřejné diskuse, polemiky to vše se dotýkalo jak žáků, tak učitelů a vychovatelů na škole. Nedošlo však k žádným výraznějším výstřelkům i když, zvláště studenti, na nové směry v politice vlády živě reagovali. Po pomoci Sovětského svazu v srpnu 1968 a následné politické konsolidaci státu se většina pracovníků školy zapojila do úsilí stabilizovat vedoucí úlohu KSČ.

V této době přichází na školu prof. Svatava Korbová, ing. Ladislav Háb, ve školním roce 1968-69 ing. Lubomír Blahota. Speciální určení na škole pak mají Bohumil Dvořák a ing. Jaroslav Gabzdil.

Rok 1970 přináší vystřízlivění po vzrušených letech 1968 a 1969. Dubnové plénum ÚV KSČ a nové stranické vedení znamená zásadní obrat ve vývoji naší společnosti. Škola nezůstává nic dlužna tomuto dění, spíše naopak.

Začátkem školního roku 1970-71 se stává ředitelem školy ing. Jiří Sumara a jeho pedagogickým zástupcem ing. Oldřich Janoušek, který přichází na školu ze střední prům. školy dřevařské, kam však odchází bývalý řed. školy ing. Matoušek.

Ing. Jiří Sumara, zásadový komunista a dlouholetý mládežnický a stranický funkcionář, zavádí jasný politický směr v činnosti školy, bez deziluzí a světonázorového tápání. Ještě v roce 1970 je na škole založena organizace SSM a následně na to organizace SČSP. Své organizační schopnosti ing. Sumara plně uplatňuje v činnosti ve škole, v jejím dalším materiálním rozvoji, ale i ve veřejně politické práci ve městě a v kraji.

V roce 1970 odchází do důchodu ing. Jiří Michálek a prof. Václav Dragoun, místo ing. Gabzdila nastupuje Přemysl Horek. V následujícím školním roce pak přichází na školu ing. Libor Janovský a ing. Zdeněk Kadlus, CSc.

Střední lesnická technická škola se stává významnou společenskopolitickou složkou ve městě, která přispívá nejen k zvelebení města, ale výrazně ovlivňuje

i společenské dění a tím podporuje konsolidační proces. Pracovníci školy se výrazně uplatňují v organizačních přípravách voleb, realizují velký počet politicko-výchovných akcí, na kterých se podílejí žáci, profesori, vychovatelé, organizují velké množství brigád.

Nově vybudovaná audiovizuální učebna patří svým vybavením k nejlepším v kraji, vybavení tříd zpětnými projektory, rekonstrukce sociálního zařízení v internátu, vybavení internátu novým nábytkem a značným rozšířením strojového a automobilního parku na polesí Valšovice svědčí o neutuchající snaze zlepšovat úroveň SLTŠ v Hranicích.

Ve školním roce 1972-73 odchází do důchodu dr. ing. Slavoj Svoboda a ze školy je nucen odejít ing. Miroslav Pazdov, externě na škole vyučuje ing. Ema Dočkalová a ing. František Pejšek, kterého však vystřídá nový stálý odborný profesor na škole ing. Zdeněk Petr. Od února roku 1974 přebírá funkci pedagogického zástupce ředitele ing. Lubomír Blahota, dosavadní vedoucí praktické výuky, když ing. Oldřich Janoušek byl OŠ SmKNV navržen do funkce krajského školního inspektora a tuto funkci přijal. Ke кадровým změnám dochází i na školním polesí. Za dr. ing. Svobodu přichází na školu ing. Vladimír Šmíd a nastupuje též nový tělocvikář prof. Karel Sargánek.

Začátkem školního roku 1974-75 přichází na školu ing. Oswald Hlávka, ing. Vladimír Foltánek a za zemřelého prof. Raaba vyučující češtiny prof. Jaroslav Machura a ruštinářka prof. Dana Košárková (tato však setrvává na škole pouze jeden rok). Během školního roku nenadále umírá ing. Zdeněk Petr, koncem roku pak odchází do důchodu ing. Karel Záborec. Skupinu administrativních pracovníků v této době tvoří Olga Kabilková, Alena Adamcová a Anna Koláčková, funkci technika asistenta přebírá po Bohuslavu Dvořákově ing. Leopold Navrátil a po něm Marie Štefková, když ing. Leopold Navrátil začal společně s novým profesorem na škole ing. Miroslavem Škapou vyučovat těžbu za ing. Vladimíra Círku, který odešel do důchodu.

Pracovní kolektiv na škole se omlazuje, ale SLTŠ jako celek pracuje dál na vysoké úrovni. Modernizace interiéru školy, generální oprava elektroinstalace, přístavbami vybudovaná nová učebna a síň tradic SLTŠ, nová fasáda budovy školy, úpravy v arboretu (výstavba venkovní učebny, pergoly atd.), získání a renovování dvou dalších budov internátů (roku 1976, po zrušení zemědělského odborného učiliště v Hranicích) a mnoho dalších akcí svědčí o neutuchajícím zájmu ředitele školy ing. Sumary podporovat všestranný rozvoj SLTŠ.

Kromě denního a dálkového způsobu studia SLTŠ je na škole zřízeno i pomaturitní studium. První absolventi tohoto typu studia zvyšujícího odbornou kvalifikaci vykonali závěrečnou zkoušku v roce 1976. V tomto roce též přichází noví vyučující ing. Bohuslav Malý, ing. Marie Domesová a ing. Miroslav Hejl (za ing. Svatopluka Zbruže, který odchází do důchodu). Ruský jazyk vyučuje prof. Helena Voitlová.

V září roku 1977 se koná v Hranicích sjezd absolventů školy u příležitosti 125. výročí založení soustavného lesnického školství na Moravě. Přijíždí asi 650 absolventů a mnoho významných čestných hostů z KV KSČ, MŠK, podniků státních lesů na Moravě atd. Na tomto sjezdu je výrazně oceněna budovatelská snaha na škole zvláště v posledním desetiletí a přínos absolventů školy pro naše lesnictví.

Posledními léty v životě školy se prakticky dostáváme do současnosti. Je nesporné, že význam dobrého jména školy, kvalitní práce pedagogických pracovníků s hlavním cílem odborné a politicky připravovat novou generaci středních odborných kádrů pro naše lesnictví, aktivní a perspektivní řídicí činnost SLTŠ, tvoří základní kulisu i pro úspěchy absolventů školy v lesnické praxi. Od roku 1920, kdy se na lesnické škole v Hranicích začalo učit česky, absolvovalo tuto školu téměř 3000 absolventů a mnozí z nich dosáhli v odborné lesnické práci vynikajících úspěchů. Dělalí čest nejen střední lesnické technické škole v Hranicích a jejím profesorům, ale i samotnému městu Hranicím.

ing. Vladimír Foltánek

OSLAVY 60 LET ČESKÉ LESNICKÉ ŠKOLY V HRANICÍCH

Ředitelství střední lesnické technické školy v Hranicích a výbor sdružení absolventů českých lesnických škol v Hranicích připravují vzpomínkové oslavy 60 let působnosti české lesnické školy v Hranicích.

Na slavnostním zasedání význačných absolventů školy, delegací zaměstnanců všech lesních závodů a podniků na Moravě, pracovníků školy a čestných hostů, které se bude konat 30. srpna 1980 od 9 hodin v sále hranické sokolovny, budou předány, po přednesení slavnostního projevu a zdrcivých hostů, význačným absolventům a zaměstnancům školy, pamětní medaile zhotovené k tomuto výročí, čestná uznání a další vyznamenání.

V odpoledních hodinách proběhne krátké plenární zasedání sdružení absolventů školy, na kterém se zhodnotí činnost výboru od posledního plenárního zasedání v roce 1977 a vytyčí další cíle činnosti.

Během odpoledne si budou moci všichni účastníci oslav prohlédnout budovu SLTŠ a její arboretum, popř. navštívit výstavu „60 let české lesnické školy v Hranicích“ instalovanou v prostorách Jednotného klubu pracujících.

Večerní slavnostní kulturní program pro účastníky oslav a hranickou veřejnost v sále sokolovny bude mít dvě části. V první vystoupí se svým programem sólisté opery Národního divadla v Praze, po přestávce, v druhé části programu, bude k tanci i poslechu vyhrávat dechová hudba.

K oslavám se váže i program Československé televize Ostrava, která v dubnu na SLTŠ natáčela pořad „Hudba pro dobré lidi“ a který bude vysílán začátkem září letošního roku.

-Fok-

ČESKOSLOVENSKÁ SPARTAKIÁDA 1980

Československá spartakiáda 1980 se stala významnou součástí oslav 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. O zdárný průběh příprav Čs. spartakiády 1980 v Hranicích se staral **okreskový spartakiádní štáb**, ustavený již v červnu 1979. Byl složen ze zkušených a osvědčených tělovýchovných pracovníků v čele s předsedou TJ SIGMA Aloisem Sedláčkem, místopředsedou byl František Merten, tajemnicí Olga Mertenová. Štáb pravidelně měsíčně kontroloval plnění vypracovaných plánů a zpřesňoval úkoly jednotlivých deseti pracovních komisí. V okreskovém štábu byli dále zástupci TJ Sokol Velká, TJ Cementárna Hranice, TJ Slovan Teplice nad Bečvou, VTJ Dukla, Sokol Milenov, Sokol Drahotuše, TJ JZD Podlesí a Sokol Slavíč.

Nácvik žákovských skladeb probíhal v hranických mateřských a základních školách, skladyby pro dorostence se nacvičovaly v středních školách, nácvik dalších skladeb byl soustředěn v odboru ZRTV TJ Sigma. Největší zájem o cvičení se projevil jako už tradičně mezi ženami.

Zahájením bezprostředních příprav na Čs. spartakiádu 1980 se stalo už tradiční „**ohňové poselství**“, které se uskutečnilo 5. října 1979 zapálením dvou vater: symbolická vatra vzplála na Jelením vrchu, vlastní pořad proběhl zapálením druhé vater v parku kultury.

První veřejnou prověřkou nácviku spartakiádních skladeb se stala **tělovýchovná akademie** dne 27. března 1980 v hale SOU SIGMA. Program byl zahájen spartakiádní znělkou, úvodní slovo přednesl předseda TJ SIGMA a předseda okreskového štábu Alois Sedláček, verše k 35. výročí osvobození recitoval student Vladimír Hudec. Na ploše sportovní haly se pak vystřídalo přes 350 cvičenců v celkem 11 spartakiádních skladbách:

cvičení zahájilo 16 párů rodičů s dětmi, 40 nejmenších cvičenců z mateřské školy Sigma uvedlo skladbu pro nejmladší žactvo, 32 mladších žáků z II. ZDS zacvičilo skladbu s kroužky, švihadly a s míčem, skladbu mladších zákyň předvedlo 48 cvičenek z I. ZDS, z téže školy cvičilo také 48 starších žáků, 36 starších zákyň bylo z III. ZDS. Náročnou skladbu dorostenců uvedlo 36 cvičenců ze střední lesnické technické školy, půvabnou skladbu dorostenek předvedlo 36 studentek střední zdravotnické školy. Závěrečné tři skladby předvedli cvičenci z TJ SIGMA: 18 žen a dorostenek, 18 mužů a na konec 36 žen. V přeplněném hledišti sportovní haly sledovalo výsledky sedmiměsíčního úsilí velké množství diváků.

29. března 1980 při slavnostní štafetě k 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou odevzdala do rukou představitelů města delegace sportovců TJ SIGMA v čele s předsedou Aloisem Sedláčkem štafetovou stuhu se zdravici k 35. výročí osvobození a k Československé spartakiádě 1980 a závazek sportovců a cvičenců na úpravy sportoviště a na přípravu okrskové spartakiády.

Vyvrcholením spartakiádního roku v Hranicích byla okrsková spartakiáda 25. května 1980. Po všech stránkách se vydařila. Už spartakiádní průvod byl neobyčejně pestrý a živý, působily to nejen úbory cvičenců v jasných barvách, třepetalky, ale i tisíc spartakiádních mávátek a tisíc pestrobarevných balónků nad hlavami pochodujících žen.

Slavnostní zahájení na stadiónu TJ SIGMA bylo promyšlené a velmi působivé a přesně provedené. Špalířem učňů SOU SIGMA s třepetalkami nastoupilo před tribunu čelo průvodu se znakem ČSS 1980 a s čestným doprovodem cvičenců. Za zvuků spartakiádní znělky se nad plochu stadiónu vzneslo z rukou nastoupených žen na tisíc různobarevných balónků, za zvuků státní hymny ČSSR a SSSR byly na stožáry vztyčeny státní vlajky, za zvuků slavnostních veršů, připomínajících osvobození v květnu 1945, jež opět recitoval Vladimír Hudec, utvořily dorostenky před tribunou živou číslici „35“. Předseda TJ SIGMA a zároveň předseda okrskového spartakiádního štábu Alois Sedláček v zahajovacím projevu po uvítání hostů, cvičenců a diváků vzpomněl 35. výročí osvobození, vzdal vděk Sovětské armádě a zdůraznil, že spartakiádní vystoupení je vyjádřením věrnosti socialismu, odsoudil snahy imperialistů o narušení moskevské olympiády a poděkoval všem, kteří se na přípravě okrskové spartakiády v Hranicích podíleli.

A pak už četní diváci, kteří za krásného počasí naplnili tribunu a ochozy stadiónu, sledovali v přesném pořádku celkem 12 skladeb. Je nesnadno říci, která byla krásnější, dokonalejší. Hned nejmladší žactvo v počtu 320 cvičenců v modrých úborech připomnělo poslání olympijských her. Skladba rodičů s dětmi, kterou předvedlo 70 párů, byla vyjádřením radostného života a pohody našich rodin. Starší zákyň v počtu 432 cvičenek svým vystoupením ztělesnily ideu radosti, síly a krásy. Fyzicky náročná skladba dorostenců, kterou uvedlo 288 cvičenců, položila důraz na kolektivismus, 256 mladších zákyň dobře uplatnilo ve své skladbě přirozený pohybový projev. 384 starších žáků s dřevěnými tyčkami v podobě malé činky předvedlo kus přirozené klukovské hry. K nejpůsobivějším a nejuspěšnějším cvičením patřilo vystoupení 576 dorostenek ve fialových úborech, naplněné tanečními a gymnastickými prvky, umocněnými podmanivou hudbou. Veliký ohlas mělo vystoupení vojáků z Prostějova, tradičně velmi přesně a odvážně podané. Hravá skladba 256 mladších žáků s bílými kroužky, švihadlem a míčem vyjadřovala touhu kluků po přirozeném pohybu. Sestídná skladba dorostenek a žen v podání 144 cvičenek byla vyznáním mládí, půvabu a tance a rytmu. 252 mužů předvedlo prostná, kondiční cvičení dvojic i akrobatické prvky ve větších celcích. V závěrečné skladbě 432 žen ukázalo pohybem za přílehavé hudby svou každodenní činnost v pracovním procesu i v rodině. Celkem se na ploše stadiónu TJ SIGMA v Hranicích vystříдалo 3624 cvičenců z Hranic i z dalších mnoha míst okresu — z Přerova, Kojetína, Lipníka nad Bečvou, z Všehovic, Skaličky, Potštátu, Soběchleb, Strážce nad

Ludinou, Běloutína, Drahotuš, Boku, Brodku, Bochoře, Čekyně, z Dolního Újezda, Dřevohostic, Henčlova, Hustopeč nad Bečvou, Horního Újezda, Jezernice, Loučky, Kokoř, Milenova, Opatovic, z Předmostí, Prosenic, Rokytnice, Říkovice, z Troubek, Tovačova, Veselíčka, Vlkoše, Velké a z Žeravic.

Hraniční cvičenci ze škol a z TJ SIGMA zase naopak vystupovali na místních a okrskových spartakiádách v okolí — ve Skaličce, v Milenově, v Hustopečích nad Bečvou, v Lipníku nad Bečvou, v Opatovicích, Běloutíně, v místních částech města v Drahotušech a ve Velké, na okresní spartakiádě v Přerově a v družebním městě Trutnově.

Pro vystoupení na Československé spartakiádě 1980 na Strahovském stadiónu v Praze bylo z Hranic vybráno z hranických ZDS 48 starších žáků, 36 starších záček, 76 dorostenců z gymnázia, střední průmyslové školy a střední lesnické technické školy, 60 dorostenek z gymnázia, střední zdravotnické školy a střední průmyslové školy, z cvičenců TJ SIGMA 9 mužů, 18 žen a 9 cvičenek pro skladbu dorostenek a žen a 9 učňů z SOU SIGMA pro zahajovací vystoupení druhého programového odpoledne.

Všichni si jistě dovezli z Prahy mnoho nezapomenutelných zážitků a dojmů z této přehlídky činnosti a výsledků dosažených v rozvoji socialistické tělesné výchovy.

LN

—★—

Snímek K. Elefanta z výstavy „Hranice od známé minulosti k radostnému dnešku“, která se konala v sále JKP od 8. do 25. května 1980. Na fotografii je V. J. Gricenko s manželkou.

NÁVŠTĚVA Z OEDERANU

Dechový orchestr Jednotného klubu pracujících udržuje již třináct let družbu s dechovým orchestrem v německém městě Oederanu. Tento orchestr navštívil před třinácti lety naše město na základě pozvání Městského národního výboru v Hranicích a zúčastnil se u nás oslav 1. máje. Ještě téhož roku byl pozván a odjel do Oederanu dechový orchestr JKP. Hraniční hudebníci nejen dobře reprezentovali naši českou hudbu a získali si oblibu u německého publika, ale také navázali řadu přátelství, která přenesli do svých rodin a která udržují dodnes. I když výměnné zájezdy dechových orchestrů nebyly příliš časté, navštěvovaly se jednotlivé rodiny a navázaná přátelská družba z roku 1967 se stále upevňovala.

Dechový orchestr JKP zajíždí do Oederanu velmi rád. V roce 1977 se zúčastnil oslav 750 let města Oederanu, které svým programem vhodně obohatil. Při posledním zájezdu dechového orchestru JKP do Oederanu na podzim 1979 byla dohodnuta návštěva oederanského orchestru u nás. Návštěva byla naplánována na poslední dny v květnu a začátek června 1980 a v těchto dnech se také uskutečnila.

V pátek 30. května t. r. očekávali členové dechového orchestru JKP své německé přátele. Pobyt německého orchestru v Hranicích organizačně zabezpečil JKP a členům dechového orchestru JKP připadla příjemná povinnost — starat se o své přátele tak, aby byli všichni spokojeni. Sobotní dopoledne bylo věnováno prohlídce města a nákupům, odpoledne oederanský orchestr koncertoval v lázních Teplicích nad Bečvou. Hraniční občané se s orchestrem seznámili v neděli 1. června t. r. dopoledne, kdy se uskutečnil proměnný koncert na Gottwaldově náměstí. Kromě našich hostů na něm účinkoval i žákovský dechový orchestr LŠU v Hranicích za řízení soudruha Josefa Slimáčka. Snímek obou hudeb z proměnného koncertu přinášíme na titulní stránce Zpravodaje. Koncertní vystoupení obou souborů bylo hranickým publikem dobře přijato. Žákovský orchestr LŠU se představil občanům města po svém vítězství v celostátní soutěži. O dechovém orchestru z Oederanu, který řídil Ingo Weis a který byl rozšířen o nové mladé hráče se vyjádřili odborníci, že zaznamenal stoupající uměleckou úroveň od doby, kdy jej slyšeli naposledy.

Nedělní odpoledne bylo využito k návštěvě města Rožnova pod Radhoštěm a jeho valašského muzea v přírodě. Kolektiv německých hudebníků i kolektiv naší dechovky tam strávili v družné zábavě pěkně odpoledne.

„Večerem družby“ byl nazván večírek na rozloučenou, který se konal v neděli v sále JKP. Zúčastnili se ho členové obou dechových orchestrů a jejich přátelé i mnozí příznivci JKP. Krátké koncertní vystoupení německých přátel, předání upomínek a několik slov na rozloučenou, která pronesl vedoucí kulturního klubu Oederan s. Reiner Uhlmann, volná zábava a tanec s Pobečvankou a tanečním orchestrem J. Jiříčka — to byl rámeček celého večera. A samozřejmě hodně veselí a povídání o dojmech z návštěvy i o plánech do budoucna. A další nová přátelství, stisky rukou a ubezpečování, že se příště opět rádi sejdem. EH

—★—

ČERPADLO ZE SIGMY — NEJLEPŠÍ VÝROBEK ROKU 1979

Výsledkem několikaletého úsilí pracovníků výzkumu, konstrukce, technologie a zásobování, dílenských pracovišť a zkušeben, sdružených v komplexní racionalizační brigádě vedené ing. Kurtem Zenzingerem v koncernovém podniku SIGMA v Hranicích a jejich spolupráce s Výzkumným ústavem čerpací techniky SIGMA je nová řada vysokotlakých plunžrových čerpadel PAR. Od dosavadních obdob-

ných čerpadel se nový výrobek liší menší půdorysnou plochou a pronikavým snížením hmotnosti až o polovinu, což představuje značné snížení spotřeby materiálu. Vnější vzhled čerpadla je v souladu s funkčními i estetickými nároky na moderní, vzhledově působivý výrobek. Na novém tvarovém a vzhledovém řešení se podílel přední průmyslový výtvarník akademický sochař Štefan Malatinec. O progresivním řešení konstrukce svědčí využití čtyř původních autorských osvědčení. Čerpadla PAR jsou určena k použití v těžkých provozech pro dopravu vody, emulzí a olejů jako zdroje tlakové kapaliny v hydraulických obvodech tvářecích strojů, důlních výztuží, tlakových stanic aj. Připomeňme, že člen této nové řady — vysokotlaké plunžrové čerpadlo 25-PAR-3-60 bylo vyznamenáno zlatou medailí XX. mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně 1978.

Čerpadlo 40-PAR-3-60 z této řady, jež se už sériově vyrábí, bylo v květnových dnech 1980 oceněno hned dvěma dalšími uznáními: titulem „Nejlepší výrobek roku 1979“ v rámci federálního ministerstva hutí a těžkého strojírenství a titulem „Vynikající výrobek roku 1979“ v rámci federálního ministerstva techniky a investičního rozvoje. LN

—★—

LUDVÍK NOVOTNÝ

JIŘÍ KRÁL, HRDINA BOJE PROTI FAŠISMU

11. dubna 1920 zahájila v Hranicích před 60 lety činnost bývalá vojenská akademie, která vychovávala důstojníky naší armády. Mezi profesory a absolventy této vojenské školy byla i řada účastníků boje proti fašismu v období druhé světové války. Na letošní jubilejní rok 35. výročí osvobození připadají dvě výročí jednoho z téměř už neznámých hrdinů, který patřil mezi absolventy hranické vojenské akademie.

Jiří Král pocházel z hornické rodiny, narodil se 15. března 1910 v Polance nad Odrou v osadě Janová. Brzy ztratil matku. Vyučil se slévačem kovů, pak vystudoval vyšší průmyslovou školu strojnickou v Ostravě-Vítkovicích. V době vojenské presenční služby v leteckého útvaru absolvoval školu pro záložní důstojníky a dosáhl hodnosti podporučíka. Než pak nastoupil na podzim 1932 do vojenské akademie v Hranicích, pracoval v době hospodářské krize jako nádeník na stavbách rodinných domků. Ve vojenské akademii v Hranicích byl mezi jeho profesory i tehdy major Ludvík Svoboda. Druhý rok studia akademie absolvoval, jak to tehdy bylo u letců zavedeno, v leteckém učilišti v Prostějově, v roce 1934 byl v Hranicích jmenován poručíkem letectva. Do roku 1939 sloužil u různých leteckých pluků, naposled v Praze a dosáhl hodnosti nadporučíka.

Po fašistické okupaci naší republiky už v březnu 1939 odešel přes hranice do Polska. Když 30. dubna 1939 skupina uprchlých našich vojáků založila v Krakově první československou vojenskou jednotku v zahraničí, jejím prvním velitelem se stal nadporučík letectva Jiří Král jako nejstarší důstojník v pořadí. V červnu 1939 převzal velení jednotky pplk. Ludvík Svoboda a npor. Jiří Král se stal jeho pobočníkem. Koncem července 1939 odjel npor. Jiří Král se skupinou československých letců do Francie, kde prošel výcvikem ve stíhacím učilišti v Chartres. Od března 1940 se zúčastnil leteckých bojů na frontě proti fašistickému Německu. Úkolem stíhací perutě, v níž sloužil, byla obrana prostoru Paříže. Podle vzpomínek jeho spolubojovníků byl Jiří Král v té době šest i více hodin ve vzduchu nad územím obsazeným nepřitelem. Naposledy startoval z letiště v Chantilly 8. června 1940. Z tohoto letu před 40 lety se nevrátil. Jeho pozůstatky jsou pohřbeny na vojenském hřbitově La Targette. Už ve Francii byl npor. Jiří Král vyznamenán francouzským válečným křížem, po osvobození mu

byla „in memoriam“ udělena tři československá vyznamenání: čs. válečný kříž 1939, čs. vojenská medaile I. stupně a čs. medaile „Za chrabrost“ a byl povýšen do hodnosti majora. Jeho portrét byl také reprodukován na dvou čs. poštovních známkách tzv. „londýnského vydání“ v roce 1945. V roce 1969 prezident republiky arm. generál Ludvík Svoboda propůjčil Jiřímu Královi „in memoriam“ „Rád Rudé hvězdy“.

Arm. generál Ludvík Svoboda také v roce 1965 vydal o Jiřím Královi toto svědectví:

„... nadporučík Jiřího Krále znám z doby, kdy jsem vyučoval na vojenské akademii v Hranicích. Byl mým posluchačem. Již tehdy upoutal na sebe pozornost. V učení byl pilným, odpovědným a důsledným, ve vystupování skromný, taktivní, byl přímý a tiché povahy. Učitelé i posluchači ho měli rádi. Po delší době jsme se setkali v Polsku v městě Krakov. Bylo to 11. června 1939. Měl jsem radost, že žák předešel svého učitele. Byl v Krakově mezi prvními a zasloužil se o ustavení naší vojenské skupiny. Byl jejím prvním velitelem. Když jsem se stal po příchodu velitelem vojenské skupiny, jmenoval jsem Jiřího svým pobočníkem. Spolupracovali se nám dobře. Jiří překvapoval svými odbornými i vojenskopolitickými znalostmi a dobře se orientoval ve stávající tehdy mezinárodní situaci. Naše spolupráce netrvala dlouho, neboť npor. Jiří Král za několik dnů byl zařazen do leteckého transportu a odeslán na Západ do Francie. O jeho vlasteneckých činech a jeho hrdinství jsme se dověděli v červnu 1940 v Sovětském svazu. Byl mezi prvními, kteří se postavili do boje za osvobození našeho národa a mezi prvními, kdož za svoji krásnou vlast položili své mladé a nadějně životy. Čest jeho památce...“

Literatura:

Jaroslav Král: Po stopách Jiřího Krále, Polanka nad Odrou 1970

JAK JE HLUBOKÁ HRANICKÁ PROPAST?

O Hranické propasti bylo už delší dobu známo, že patří k nejhlubším propastem u nás a že ve svých podzemních prostorách, zaplněných minerální vodou, skrývá ještě mnohá tajemství. Zvláště aktuální je stále otázka její hloubky. Už řadu let od roku 1963 se průzkumu Hranické propasti věnuje prom. ped. Jiří Pogoda, pracovník olomoucké hvězdárny a federální instruktor Svazarmu pro potápění. Po řadě průzkumných akcí naměřil spuštěnou sondou v jezírku v propasti v roce 1974 hloubku 175 metrů, takže s připočtením 69 metrů tzv. suché části činila dosud zjištěná hloubka Hranické propasti 244 metrů. Znamenalo to, že po propasti zvané Záskočí v Nízkých Tatrách s udávanou hloubkou 263 metrů byla Hranická propast na druhém místě v ČSSR a že je mnohem hlubší než proslulá Macocha v Moravském krasu. Hloubka 244 metrů se už také uvádí v zeměpisných publikacích i na mapách, i když potápěči upozorňovali, že další průzkum přinese pravděpodobně nová zjištění.

Prom. ped. Jiří Pogoda se letos k průzkumu Hranické propasti znovu vrátil. **13. dubna 1980** se dvěma spolupracovníky podnikl nový pokus o změření hloubky jezírka. Sestoupil, jak uvádí, pod hladinu jezírka 45 metrů hluboko a odtud spustil speciální sondu vlastní konstrukce upravenou tak, aby se nezadržela na výstupcích šikmých vápencových stěn. Podle jeho údajů naměřil při tomto pokusu v jezírku od hladiny hloubku **260 metrů**. Připočteme-li k tomu opět 69 metrů tzv. suché části nad jezírkem, činí nově zjištěná hloubka Hranické pro-

pasti **329 metrů**. Podle názoru zkušeného potápěče Jiřího Pogody ani to ještě zřejmě není poslední slovo, v Hranické propasti lze očekávat ještě další objevy a poznatky. Ovšem k dokonalému průzkumu by bylo třeba také dokonalejší vybavení, zejména speciální plavidlo pro pohyb ve značných hloubkách.

Nakonec ještě několik slov k názvu propasti u Hranic. Jedině vhodný a výstižný je název „**HRANICKÁ PROPAST**“, který se také uvádí na mapách a v zeměpisné literatuře. Jiná označení jako např. Macuška, vyskytující se někdy ojediněle v turistické literatuře, jsou nesmyslná a zbytečná a u nás na Hranicku neužívaná.

L. Novotný

ORCHESTR LŠU OPĚT PRVNÍ V NÁRODNÍ SOUTĚŽI

Pod heslem „Vítěznou píseň práce my dále světem ponese“ v sobotu 17. května 1980 soutěžilo v Domě kultury pracujících VŽKG v Ostravě více než 1600 členů 36 dechových, tanečních a estrádních orchestrů z lidových škol umění ČSR v ústředním kole celostátní soutěže, pořádané k 35. výročí osvobození.

V kategorii Ia 18členných dechových orchestrů s průměrným věkem hráčů do 15 let porota za předsednictví pplk. Františka Železnáka vyhodnotila jako nejlepší na prvním místě **žakovský dechový orchestr lidové školy umění z Hranic za řízení dirigenta učitele Josefa Slimáčka**. Na dalších místech v této kategorii byly žakovské orchestry LŠU z Prahy a z Bystřice pod Pernštejnem. Mladí hraničtí hudebníci v soutěži zvítězili s těmito skladbami: Mojmir Zedník: Nokturno, Metoděj Příkrýl: Mládí dneška, nově nastudovali polku Antonína Dvořáka Oči lásky a Ladislava Kubeše Mazurku.

V neděli 18. května 1980 vystoupili mladí hraničtí hudebníci na koncertu vítězů, v němž se představily vítězné soubory z jednotlivých kategorií. Dechový orchestr hranické LŠU na tomto koncertu uvedl M. Zedníka Nokturno a M. Příkrýla Mládí dneška.

V uplynulých letech je to již třetí prvenství mladých hranických hudebníků za sebou v této náročné soutěži.

LN

Z ČINNOSTI HRANICKÝCH FILATELISTŮ

Hraničtí filatelisté zaznamenali v letošním roce už několik úspěchů na výstavách:

Na oblastní výstavě poštovních známek JUNIORFILLA konané ve dnech 30. května až 8. června 1980 v Olomouci udělila porota **Janě Jakubcové z Hranic** za tradiční námětovou sbírku TANEC velkou postríbřenou medailí. Na krajské výstavě poštovních známek mladých filatelistů z Východočeského, Severočeského, Severomoravského a Jihomoravského kraje ve dnech 31. května až 8. června 1980 v Pardubicích vystavovali úspěšně dva hraniční mladí sběratelé: **Petr Selhounka** získal za sbírku „Kosmické úspěchy SSSR“ velkou postríbřenou medailí, **Lubomíru Dohnalovi** ohodnotila porota specializovanou sbírku „Rakousko 1850 až 1919“ velkou stříbrnou medailí a věcnou cenou.

Na oblastních výstavách poštovních známek v Karviné v dubnu 1980 a v Bruntále ve dnech 26. dubna — 4. května 1980 vystavoval námětovou sbírku „Přáctvo“ **ing. Pavel Klim** z Hranic-Drahotuš. V obou případech mu porota udělila velkou postríbřenou medailí.

Ve dnech 17.—25. května 1980 probíhala v Ostravě národní výstava poštovní historie a cenin pod názvem OSTRAVA 1980. Součástí výstavního katalogu byla i velmi důkladně zpracovaná **historie pošty v Hranicích** od založení v roce 1785 do roku 1980. Autor této práce, známý historik **PhDr. Bohumír Indra** v ní podává nejen podrobné dějiny hranické pošty, ale i přehled poštoven v jejím obvodu, popisuje a reprodukuje 59 razítek dosud užívaných. V této velmi hodnotné práci, založené na studiu původních archívních pramenů, se obráží i kus našich dějin v uplynulých téměř dvou stoletích. Můžeme říci, že tak důkladně zpracované dějiny má málokterá naše pošta.

Také v Hranicích bude v letošním roce výstava poštovních známek. **Klub filatelistů v Hranicích připravuje** jako součást akcí letošního jubilejního roku 35. výročí osvobození **oblastní výstavu mladých filatelistů „Mládí Pobečví“**. Výstava bude uspořádána **ve dnech 4.—12. října 1980** v prostorách Městského domu pionýrů a mládeže v Hranicích. K této příležitosti se připravuje také výstavní katalog. LN

ZEMŘELÍ OBČANÉ Z HRANIC V KVĚTNU 1980

Zdeněk Bílý, Velká 17	nar. 6. 10. 1930
Marie Kovářová, Revoluční 111	28. 5. 1900
Anastázie Hašová, U Kostelíčka 493	14. 1. 1899
Olga Svobodová, PhDr., Skalní 1140	12. 2. 1903
Marie Čočková, Přísady 231	1. 4. 1909
Žofie Svaková, Olšovec č. 91	11. 10. 1901
Marie Víchová, Lipnická 23	22. 2. 1893
Josef Švehlík, Sovětské armády 631	27. 2. 1927
Albína Drahovská, Hromůvka 1519	12. 5. 1911
Adolf Staněk, Olšovec 28	30. 12. 1891
Jan Sobek, Svatoplukova 131	23. 12. 1905
Václav Sehnalík, 14. října 44	10. 12. 1932
Emil Chmel, Teplice č. 98	8. 1. 1907
Josef Šamánek, Struhlovsko 1492	3. 3. 1912

ČEST A VEČNÁ PAMĚŤ VŠEM ZEMŘELÝM SPOLUOBČANŮM!

KURSY JEDNOTNÉHO KLUBU PRACUJÍCÍCH V SEZÓNĚ 1980—1981

Hudební kurzy Kurzy jsou určeny mládeži od 7 do 15 let, vyučuje se hře na klavír a hře na kytaru. Vyučování 2x v týdnu od září 1980 do konce června 1981. Lektori: Alžběta Tugenliebová, Hynek Vojanec. Uzávěrka přihlášek 22. 8.

Kurzy společenského tance a chování Kurzy jsou rovněž určeny mládeži a jde o kurzy základní. Zahájeny budou koncem září a ukončeny v prosinci t. r. Vyučovací dny jsou úterý a pátek. Lektori: Venuše a Karel Chvatíkovi, Ludmila a František Hajtmarovi. Uzávěrka přihlášek 5. září.

Kurzy šití Oblíbené kurzy pro ženy budou zahájeny koncem měsíce září a potrvají 10 týdnů. Vyučovací dny pondělí, středa, pátek. Lektorky: Dagmar Petříková a Marcela Červinková. Uzávěrka přihlášek 5. září.

Kurzy jazykové Jde o kurzy němčiny, vyučovací den úterý, lektor dr. Alois Hanzlíček. Kurzy angličtiny — vyučovací den čtvrtek, lektorka Jiřina Kučirková. Kurzy budou zahájeny v říjnu 1980 a ukončeny v červnu 1981. Uzávěrka přihlášek 22. září.

Kurs pohybové výchovy Kurs je určen ženám všech věkových kategorií. Koná se 1x týdně. Vyučovací den úterý, zahájení v říjnu 1980, ukončení v červnu 1981. Lektorka: Alena Konečná. Uzávěrka přihlášek do 22. září 1980.

KLUB PŘÁTEL HUDBY INFORMUJE

Již druhou sezónu pracoval při Jednotném klubu pracujících Kruh přátel hudby, který sdružuje zájemce o vážnou hudbu a zabezpečuje hudební život v našem městě. Letošní sezóna KPH byla mimořádně úspěšná, neboť se podařilo rozšířit jeho členskou základnu a udržet průměrnou účast na jednotlivých koncertech na počtu 100 posluchačů. Také plán abonentních koncertů se v minulé sezóně uskutečnil téměř beze změny.

Od března tohoto roku se zabýval výbor KPH přípravou koncertních večerů pro nastávající sezónu 1980-81, kterou tentokrát zahájí již 23. září t. r. koncertem národního umělce **JOSEFA PÁLENÍČKA** s pěvcem opery SD Ostrava **ČENKEM MLČÁKEM**. Jde o koncertní večer, který byl v minulé sezóně pro onemocnění umělce odvolán a nahrazen klavírním recitalem polského pianisty Jos. Stompela. Cyklus abonentních koncertů v nastávající sezóně bude obsahovat tentokrát sedm koncertních večerů, které se uskutečňují v období od září 1980 do dubna 1981.

Plán koncertů:

23. 9. 1980	národní umělec JOSEF PÁLENÍČEK — klavír ČENĚK MLČÁK — zpěv
18. 10. 1980	akademické pěvecké sdružení MORAVAN
26. 11. 1980	BŘETISLAV NOVOTNÝ , primarius kvarteta města Prahy — housle, ZORKA ZICHOVÁ — klavír
prosinec 1980	KOMORNÍ ORCHESTR MORAVSKÝCH FILHARMONIKŮ
únor 1981	koncert mladých umělců
březen 1981	KOMORNÍ ORCHESTR B. MARTINŮ — Brno
duben 1981	KAMIKA CORNI kvarteto lesních rohů s programem „Lovecké nokturno“

Termíny posledních čtyř koncertů nám budou upřesněny agenturou až v průběhu sezóny. Je možné, že ze závažných důvodů dojde v uvedeném plánu ke změnám, o kterých však budeme členy KPH i ostatní posluchače koncertů včas informovat. Cena předplatitelské legitimace na uvedený cyklus je 80 Kčs. Přihlášky k předplatnému si vyzvedněte v kanceláři JKP již v těchto dnech.

BLAHOPŘÁNÍ SPOLUOBČANŮM, KTEŘÍ SE V MĚSÍCI ČERVENCI A SRPNU DOŽÍVAJÍ

75 let:

Marie Růžičková, Zborovská 654
Alois Sudek, Fierlingerova 1261
Alžběta Matoušková, Struhlovsko 1721
Vladimír Dvořák, Hromůvka 1520
Marie Nyčmanová, Jaselská 1611
Miroslav Machaň, Čechova 5
Josef Bednarský, Olšovec 58
Marie Krutilková, Jungmannova 36
Marie Skařupová, Fierlingerova 1261
Ladislav Nohel, Leninova 8
František Šrott, Jaselská 1277
Jan Škop, Struhlovsko 1536
Augustin Milian, Náspsy 52
Božena Šlosarová, Drahotuše,
Lipnická 10
Růžena Myšková, Olšovec 47

80 let:

Alžběta Zámrská, Sov. armády 602
Marie Jakubcová, Drahotuše 61
Vojtěch Beránek, Drahotuše 117
Ferdinand Grätz, Velká 100
Božena Novosadová, Struhlovsko 1405

85 let:

Rudolf Klvaňa, Rezkova 5

93 let:

Anna Kozáková, Sov. armády 862

Dodatečně blahopřejeme panu **Metoději Jakešovi** ze Slavíče č. 45, který se v měsíci červnu dožil 80 let.

PROGRAMY KIN

4. 7.—7. 7. 18.00	MUZIKA PRO DVA Český film. Smích pro všechny ze starých, nicméně věčně mladých veseloher. Film je mládeži přístupný.
8. 7.—10. 7. 18.00	JESTLI SE ROZZLOBÍME, BUDEME ZLÍ Italský film. Souboj dvou přátel s gangem podvodníků. Film je mládeži přístupný.
11. 7.—14. 7. 18.00	ABBA VE FILMU Švédsko-australský film. Cestou slávy ze Sydney do Melbourne. Film je mládeži přístupný.
15. 7.—17. 7. 18.00	GAPPA Japonský fantastický film. Mládeži přístupno.

18. 7.—21. 7. 18.00	POSTAV DOM, ZASAŘ STROM Slovenský film o muži, který stavěl na pochybných základech. Film je mládeži přístupný.
22. 7.—24. 7. 18.00	DOTEK MEDÚZY Anglický film. Napínavé kriminální drama patřící do série katastrofických filmů. Film je mládeži nepřístupný.
25. 7.—28. 7. 18.00	SUPI NAD ALJAŠKOU Film NSR. O falešném šerifovi, zlatokopech a lupičské bandě. Film je mládeži přístupný.
29. 7.—31. 7. 18.00	HORDUBAL Baladický příběh lásky, nenávisti a žárlivosti na motivy stejnojmenného románu Karla Čapka. Český film. Ml. přístupno.
1. 8.—4. 8. 18.00	PARAGRAF 224 Český film ze současných dnů.

Představení pro děti — každou sobotu v 16 hodin

5. července	PIPI V ZEMI TAKA-TUKA Švédský film. Třetí dobrodružství švédské holčičky a jejích kamarádů.
12. července	POVĚST O STŘÍBRNĚ JEDLI Český film. Romantický příběh ze zasněžených hor.
19. července	BOLEK A LOLEK NA DELTAPLÁNU Neobyčejné příhody známých i neznámých hrdinů.
26. července	KRÁSNÁ VARVARA O princezně z kouzelné říše.
2. srpna	POVÍDÁNÍ O PEJSKOVÍ A KOČIČCE Český film podle J. Čapka.

Představení pro mládež — každou neděli v 15.30 hodin

6. července	PENÍZE NEBO ŽIVOT Český film. Veselohra s J. Voskovcem a J. Werichem.
-------------	--

13. července	ABBA VE FILMU Švédsko-australský film. Cestou slávy ze Sydney do Melbourne.
20. července	BRÁCHA ZA VŠECHNY PENÍZE Český film. Další příběhy hrdinů z filmu „Můj brácha má prima bráchu“.
27. července	SUPI NAD ALJAŠKOU Film NSR. O falešném šerifovi, zlatokopech a lupičské bandě.
3. srpna	TO BYL ČESKÝ MUZIKANT Český film. O skladateli lidové hudby Františku Kmochovi.

LETNÍ KINO:

4. 7.—7. 7.	SAN BABILLO 20 HODIN Italský film. Obraz aktuální hrozby, která se vznáší nad dnešní Itálií. Mládeži do 18 let nepřístupno.
8. 7.—10. 7.	HON NA KOČKU Český film. Neromantická komedie o erotice v dospívání. Film je mládeži nepřístupný.

LETNÍ PŘEHLÍDKA FESTIVALOVÝCH FILMŮ 11. 7.—24. 7. 1980

11. a 12. 7.	HODINÁŘOVA SVATEBNÍ CESTA KORÁLOVÝM MOŘEM Film ČSSR. Crazy komedie shakespearovského dramatu lásky, které se tvůrcům vymklo z rukou. V hlavních rolích L. Kozderková a L. Sobota. Film je mládeži přístupný.
13. a 14. 7.	ZKOUŠKA PILOTA PIRXE Polský film. Záhadná posádka na palubě kosmické lodi směřující k Saturnu. Film je mládeži přístupný.
15. a 16. 7.	7 ROTA ZA ÚPLŇKU Francouzský film. Další veselé příběhy známých hrdinů, tentokrát v civilu, ale v nebezpečné blízkosti nepřítele. Film je mládeži přístupný.
17. a 18. 7.	POMSTA RŮŽOVÉHO PANTERA Anglický film. Pokračování seriálu dobrodružství komisaře Clousseaua. Film je mládeži přístupný.

19. a 20. 7.	RALLYE Film SSSR. Kriminální film z prostředí mezinárodních automobilových závodů. Film je mládeži přístupný.
21. a 22. 7.	VRAŽDA BEZ DŮKAZŮ Film NDR. Odhalení vraždy, v jejímž pozadí byly dávné zločiny. Film je mládeži nepřístupný.
23. a 24. 7.	RUKOJMÍ Z BELLA VISTA Český film. O tajném poslání do Jižní Ameriky po stopách zločinu. Film je mládeži přístupný.
25.—28. 7.	PANELSTORY ANEB JAK SE RODÍ SÍDLIŠTĚ Český film. Komedie o věcech malých i velkých. Režie Věra Chytilová. Film je mládeži nepřístupný.
29.—31. 7.	SMRT DAREBÁKA Francouzský film. Dramatický příběh muže, který hledal vraha svého přítele. V hlavní roli A. Delon. Film je mládeži nepřístupný.
1.—4. 8.	ZRÁDCI A MSTITELÉ Mexický film. Dobrodružný zápas o bohatství Mexika. Film je mládeži nepřístupný.

Začátky představení asi ve 21.00 hodin, za nepříznivého počasí se hraje program Letního kina v kině Svět ve 21.00 hodin.

KINO DRAHOTUŠE:

4. 7. ve 20.00 6. 7. v 17.30	NEJLEPŠÍ Z LAURELA A HARDYHO Americký stříhový film z nejnámějších grotesek slavných komiků. Film je mládeži přístupný.
6. 7. ve 20.00	HELGA Film NSR. O tom, co se musí stát, než spatříme světlo světa. Film je mládeži nepřístupný.
9. 7. ve 20.00	OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY Český film. V hlavní roli V. Neckář. Film je ml. nepřístupný.
11. 7. ve 20.00 13. 7. ve 20.00	NEUVĚRITELNÁ SARAH Anglický film o nejslavnější herečce 19. století. V hlavní roli Glenda Jacksonová. Film je mládeži nepřístupný.
13. 7. v 17.30	BAŽANTI Francouzská komedie se skupinou Les Charlots. Film je mládeži přístupný.

16. 7. ve 20.00	DIAGNÓZA SMRTI Český film. Psychologický detektivní příběh s objasněním motivu jedné vraždy. Film je mládeži nepřístupný.
18. 7. ve 20.00 20. 7. ve 20.00	ČERNÝ MEČ Dobrodružný příběh ze zákulisí španělského království. Španělský film. Film je mládeži nepřístupný.
20. 7. v 17.30	ŠÍPY ROBINA HOODA Film SSSR. Dobrodružství neohroženého hrdiny. Film je mládeži přístupný.
23. 7. ve 20.00	NEMOHU ŽÍT BEZ MUZIKY Maďarský film. O tom, co všechno může zavinit manželský rozvat. Film je mládeži nepřístupný.
25. 7. ve 20.00 27. 7. v 17.30	BÁJEČNÍ MUŽI S KLIKOU Český film. Aneb o tom, jak je ke kinematografii klika potřebná. Film je mládeži přístupný.
27. 7. ve 20.00	VELKÉ PROSTŘEDKY Francouzská veselohra o třech starých dámách a bandě zločinců. Film je mládeži nepřístupný.
30. 7. ve 20.00	TAKÉ VELKÉ BANKOVKY MOHOU BÝT FALEŠNÉ O naivním malíři, krásné tanečnici a bandě penězokazů. Francouzský film, mládeži přístupno.
1. 8. ve 20.00 3. 8. v 17.30	ULTIMATUM Film NSR-USA. Utopistický příběh z atomové základny. Film je mládeži přístupný.

Představení pro děti — každou neděli v 15 hodin

6. července	PIPI V ZEMI TAKA-TUKA Třetí dobrodružství švédské holčičky a jejích kamarádů.
13. července	DÁREK ČERNÉHO ČARODĚJE Film SSSR. Pohádka o krásné Vasilise a slepém Ivanovi.
20. července	BOLEK A LOLEK NA DELTAPLÁNU Z pohádky do pohádky se známými uličníky.
27. července	MALÁ MOŘSKÁ VÍLA Česká filmová pohádka.

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic n. B. vydává jednotný klub pracujících
v Hranicích. Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc.